



## **Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica**

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

**Leuren, Peter**

**Coloniæ Agrippinæ, 1704**

Paragraphvs II. De morum honestate, & carentia infamiæ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

nis, à quo is est impeditus; non tamen à beneficio talem ordinem non exigente. Garc. c. 12. num. 19. Sayr. n. 23. Less. loc. cit. Suar. n. 39. vide dicta supra de vitiatis corpore.

*Questio 336. Num ergo electio irregularis sit ipso jure nulla?*

**R**espondeo: ita habere sententiam communiorem, & sentire ferè AA. q. precedente ad respons. primam cit. contrarium tamen, & quòd solum jure irritanda sit talis electio tenent Felin. in c. inquisitionis. de accusar. n. 6. & 8. Laym. l. 1. r. 5. p. 5. c. 5. n. 3. Dian. p. 4. r. 2. resol. 79. Castrop. p. 6. d. 6. p. 5. n. 7. Pass. n. 511. & seq. idem apud eundem ut probabile tenet Suar. Cùm nullus sit textus juris expressè irritans talem electionem; sed ad summum existunt quidam prohibentes certos aliquos irregulares promoveri ad beneficia; prohibitio autem faciendi aliquid, non irritet factum, nisi munita decreto irritante. c. si soli. de concess. preb. in 610. Adeòque etiam ex regula jam aliquoties adhibita, quæ habetur. c. fin. de cler. excom. prohibitus exercere actum alicujus officii, est simul prohibitus eligi ad illud officium: plus non deducatur, quàm quòd electio talis sit cassanda, non secus ac electio excommunicati excommunicatione minore prohibiti eligi. Ad hæc irregularitas sit pœna gravis, quæ uti non incurritur, nisi in casibus jure expressis, ita etiam ei tribui non debet effectus in jure non expressus. Præterea ex natura rei, & spectatâ institutione irregularitatis per se irregularis non est incapax beneficii, cùm de facto cum irregularitate stet retentio beneficii antecedenter habiti; neque etiam electus ad beneficium, etiam curatum, statim ipso facto debeat exercere actum Ordinis. Ac denique pro hac sententia hæc stet conjectura, quòd Papa in collationibus absolvat à censuris, ne collatio sit nulla; non tamen super irregularitate, quòd eadem benignitate faceret, si pariter irregularitas collationem redderet nullam, Pass. n. 517. Peccat nihilominus talis, liberè recipiendo beneficium, quia in re gravi inobediens est sacris Canonibus; teneturque quamprimum potest petere dispensationem super irregularitate, ut plene & dignè fungi possit officio. de cetero non tenetur in conscientia dimittere beneficium, quamvis in foro externo electio talis ad instantiam partis sit cassanda. Pass. n. 519.

## PARAGRAPHVS II.

### De morum honestate, & carentia infamiæ.

*Questio 337. Vtrum morum probitas seu honestas requiratur ad hoc, ut quis promoveri possit ad beneficia?*

**R**espondeo affirmativè; morum siquidem probitas præcipua est qualitas, quam beneficiati habere debent, quia ex ea pendet præcipuus Ecclesiæ fructus, & hinc variis textibus, nempe c. cum in cunctis. de elect. c. grave nimis. de preb. clem. 1. de atat. & qualit. Trid. sess. 24. c. 18. cavetur vel maxime de hac qualitate inquiri. Castrop. de benef. d. 4. p. 5. n. 1. Hinc etiam cùm morum honestas ma-

gis quàm literatura in beneficiatis requiratur; carens hac honestate, ita ut deditus sit gravibus peccatis cum animo in iis perseverandi, inhabilis red- ditur, ut ei de beneficio provideatur. Abb. in c. dudum. de elect. Selv. de benef. p. 3. q. 2. num. 10. apud Castrop. loc. cit. n. 2.

*Questio 338. Num igitur promotio talis, seu tali facta collatio (idem est de electione) sit ipso jure irrita?*

**R**esponder negativè Castrop. nisi delictum forte secum trahat suspensionem, excommunicationem, aut irregularitatem; peccatum enim mortale, & voluntas perseverandi in illo non impedit officium beneficio debitum exercere (sicut impedit omnimoda carentia omnis literaturæ) etsi impediat exercere licitè. hinc etsi promotio talis criminosa sit mala, non est tamen ipso jure irrita. citat pro hac sententia Castrop. Navar. in c. si quando. de rescrip. excep. 7. nu. 8. & Miscellan. de orat. 34. n. 4. Azor. p. 2. l. 6. c. 7. q. 11. cùm autem collationis beneficii annullatio respectu criminosa potius ex jure Ecclesiastico quàm naturali proveniat ob infamiam, videndum, quænam crimina commissa reddant committentem inhabilem, infamem, & à beneficiis exclusivum. Talia autem sunt, quæ habentur in c. constituimus. 3. q. 5. c. infames. 6. q. 1. de quibus vide Azor. p. 2. l. 6. c. 7. q. 3. hæc enim crimina eo ipso, quòd quis de illis condemnatus sit, reddunt illum infamem, infamiâ juris. infames autem infamiâ juris incapaces sunt beneficii acquirendi, etsi acquisito ipso jure non priventur, sed veniant privandi. Castrop. loc. cit. n. 3. quin &, si quis ob commissum crimen condemnatus non est, gravata tamen est ejus opinio apud viros graves & probos, nec constet apud illos de emendatione, censet Castrop. ibid. n. 4. probabilis talem, durante hæc infamiâ facti, incapacem esse Ordinis & beneficii recipiendi, quia pro illo tempore irregularis est: ergo collatio ei facta est irrita; tum quia irregularis durante irregularitate est incapax beneficii; tum quia si contra textum c. cum in cunctis. conferantur beneficia iis, qui non existunt scientiâ & moribus commendabiles. electio eorum devolvitur ad Superiorem, quòd non fieret, si electio seu promotio talis fuisset valida. Castrop. loc. cit. citans Suar. r. 2. de relig. tr. 5. de juramento. c. ult. n. 4. & seq. Paris. de relig. l. 4. q. 3. in fine. Dian. & alios contra Garc. p. 7. c. 8. nu. 39. verùm de his agendum aliquantò accuratius, undè

*Questio 339. Ad distinctius intelligenda sequentia, quid sit infamia facti & juris?*

**R**espondeo ad primùm: infamia est notitia & opinio manifestata & divulgata extrinsecus voce (fama enim à sando dicitur) ortâ ex rationalibus & probabilibus conjecturis. (licet enim necesse non sit, ut ii, apud quos delictum diffamatum & divulgatum, sint testes de visu, quia tunc non esset tantùm diffamatum, sed notorium; vel etiam, ut opinio illa ortum habuerit à pluribus testibus de visu dignis, tunc enim esset manifestum, requiritur tamen, ut ea ortum habuerit ex indicis & conjecturis probabilibus, & sufficientibus ad hoc, ut viri providi graves & honesti opinentur ita esse, aliàs enim non erit fama, sed vox vana populi. Abb. in c. qualiter, & quando. nu. 19. Sylv. v. fama. Suar. loc. cit.) & habita à majore parte (ubi ob-

servat,

servat. Abb. in c. inquisitionis. n. 6. in majoribus criminibus majorem numerum personarum, quam in minoribus requiri ad infamiam, & multò majorem ad infamandum personas publicas, quam privatas) virorum honestorum, prudentum, & gravium (non enim est infamis, cujus fama lata est tantum apud malevolos, maledicos, pueros, mulieres vel leves personas. c. quando & qualiter. de accusat. c. in cunctis. d. 11. q. 3. Garc. loc. cit. num. 12. Sanch. opusc. l. 6. c. 3. dub. 9.) qui verisimiliter illud scire possunt ac debent, si factum est verum & divulgatum; quales ferè sunt vicini, vel multitudo eorum, quorum interest scire v. g. scholarium, Universitatis, et si hi habitent in diversis locis civitatis, respectu delicti commissi ab uno illorum, ita tamen ut si hæc multitudo sit parva, & non tanta, quæ constituat populum (v. g. decem; populus enim ad minimum decem homines requirit. c. curio. 19. q. 3. Sylv. V. populus) non sufficiat major illius pars, ut factum dicatur famosum. Suar. cit. d. 48. f. 1. n. 20. Abb. in c. vestra. de cohabit. Est itaque infamia facti ut distincta ab infamia juris, seu legali, macula quædam moralis, independenter ab omni lege humana ad ipsum factum consurgens, & pariens de operante notitiam obscuram cum vituperatione, & reprehensione, per quam in opinione hominum persona tanquam maculata censetur indigna ad actus quosdam legitimos, dignitates & munia.

2. Respondeo ad secundum: infamia juris seu macula moralis ad factum non nisi ex vi & institutione legis, sive scriptæ, sive non scriptæ, consurgens, & maculans in ordine ad effectus à lege intentos, describi potest, quòd sit à jure inducta privatio dominii ad famam legalem, nimirum ad eam famam, & opinionem laudabilem, honorabilem & claram, quam in hominibus supponunt actus legitimi, ut dignè, decenter, & validè exerceantur, adeoque & hoc dominio seu jure privati sunt, etiam delinquentes occultissimi, quibus nimirum hæc pœna infamiae juris ipso facto incurrenda statuta est v. g. Sodomitæ occultis &c. infamiam enim notantur, quos lex infamat, eo ipso quòd aliquid commiserunt. Jafon in l. cunctos populos. c. de summa Trinitate lect. 2. n. 44. Garc. c. 8. n. 17. Suar. loc. cit. n. 14. quòd autem tales delinquentes occultos non liceat diffamare extra judicium, non est inde, quòd dominii famæ sint, sed quòd illam de facto adhuc, quoad delictum occultum est, possideant, & nec latro à possessione sine injuria exturbandus sit privatâ auctoritate. Univoçè itaque non conveniunt infamia facti & juris. & differt infamia juris ab infamia facti, quòd illa non dicat opinionem alicorum, nec sit necessariò quid divulgatum, eò quòd quandoque etiam occultissimi delinquentes, ut dictum, illam incurrant. Item quòd infamia facti directè & primò privet infamiam possessione naturali famæ suæ; infamia verò juris dominio, adeoque infamia juris & facti simul privent dominio & possessione, non tantum naturali, sed & civili famæ propriæ. Ex quo effectu formali primario sequitur dein alter secundarius, qui est esse inhabilem, seu impedimentum ad actus legitimos, præcipuè Ordinum, Prælatuæ & dignitatis, propter excellentiam, honorem & sanctitatem suam requirentium ministrum, qui in hominum opinione sit claræ famæ & æstimationis commendabilis. Ita ferè Pass. n. 543. & 547.

P. Leuven. Fori Benef. Pars I.

*Questio 340. An igitur infamis infamiâ facti sit ineligibilis, & inhabilis ad Prælaturas, dignitates, beneficia, officia Ecclesiastica, illiusque electio vel promotio, spectatâ solâ vi infamiae facti, sit ipso facto nulla?*

1. Respondeo ad primum affirmativè. constat ex jam dictis, & sumitur ex c. accidens. de accus. c. causatum. de simonia. c. fin. de furtis. c. cum in cunctis. de elect. c. grave nimis. de prob. clem. 1. de et. & qualit.

2. Respondeo ad secundum negativè; infamia enim facti propriè sumpta, seclusâ institutione juris humani, gravat quidem personam, & obscurat, redditque indignam dignitatum & honorum, non quidem per modum legalis pœnæ, & impedimenti, sed ex natura rei seu naturali ratione, vel quantum lex naturæ, aut etiã gratia postulat (unde nec parit irregularitatem, quæ est legale impedimentum, & sæpe pœna illata à lege ob culpam. Suar. cit. d. 48. f. 1. num. 11. Filiuc. tr. 19. c. 8. n. 204. Garc. loc. cit. num. 64. Pass. num. 535. contra Sanch. opusc. l. 6. c. 3. dub. 10. num. 14. Bonac. de cens. d. 7. q. 3. p. 1. n. 2. qui tamen, ut rectè Pass. in hoc non distinguunt factum ex naturâ rei, & factum ut stans sub lege) non tamen iniqui & scelerati jure naturali incapaces sunt jurisdictionis & potestatis, adeoque eorum quantumcunque notiorum electio alîve promotio, quantum præcisè ex hac infamia facti non est irrita. Suar. loc. cit. Pass. nu. 536. quamvis tales peccent ingerendo se officiis puritatem vitæ, & morum requirentibus uti & eligentes, confirmantes, promoventes illos contra justitiam proprii officii. Tenetque hoc ipsum, etiam si delictum sit enorme & notorium notoreitate solùm facti. Garc. loc. cit. n. 47. Less. l. 2. c. 34. nu. 12. Pass. num. 568. citans plures alios, constabitque meliùs ex dicendis. q. 108.

*Questio 341. An & quis dispensare possit in infamia facti?*

Respondeo: hæc infamia propriè loquendo est indispensabilis, jus enim natura, & dictamen rationis indispensabile prohibet infamiam, manentem talem, hoc est, qui dignâ penitentia virtuosaque vita præcedentem infamiam non absterfit (qua sic absterfa nihil est quòd impediat amplius) promoveri ad Prælaturas & officia Ecclesiastica. Pass. n. 540. contra Barb. de off. Ep. alleg. 43. n. 30. Navar. c. 27. n. 204. Rodriq. to. 1. q. 24. n. 6. Mirand. to. 2. q. 8. a. 5. & alios docentes posse in hoc dispensare Episcopum, & consequenter etiã Prælatus regularem cum suis. Verùm hi AA. infamiam facti cum infamia legali confundunt; nam infamia respectu effectuum, quos parit ex lege positiva, in quibus quandoque dispensare potest Episcopus, est infamia legalis. Poterunt nihilominus Episcopi & Prælati regulares quandoque discernere, an infamia facti sit, vel non sit talis, ut impediat; utrum sufficienter per penitentiam sublata. Pass. num. 541.

*Questio 342. Num infamis infamiâ juris lata sententiâ, & ipso facto incurset (suppono enim cum Barb. de off. Ep. alleg. 43. nu. 13. Garc. p. 7. c. 8. n. 17. Suar. de cens. d. 48. n. 16. Filiuc. tr. 19. c. 8. n. 209. Pass. n. 548. & aliis contra Castrop. l. 4. d. 4. p. 4. n. 4.*

L

4. n. 4.

4. n. 4. hanc pœnam incurri quandoque absque eo, quod procedat sententia declaratoria delicti, aut hoc sit notorium, vel etiam publicum) teneatur in conscientia abstinere etiam ante sententiam declaratoriam delicti ab actibus legitimis, ad quos illum dicta infamia inhabilitat. An verò sicut illum hac infamia non privat actuali possessione famæ suæ, nec obligat ad diffamandum se, seu ad privandū se possessione famæ suæ (adeo ut etiam peccet contra iustitiam, qui delictum talis occultum manifestat extra iudicium) ita etiam non privet eum possessione externæ idoneitatis, ad exercendos actus legitimos; sed possit ante sententiam declaratoriam delicti permotus ad officia & beneficia ea recipere, retinere & exercere, ac si infamis non esset?

**R** Espondeo: infamem ipso iure, sed occultum, adeoque non infamem infamia facti non teneri ad hoc, nec prohiberi habere se extrinsecus in hoc ut non infamem, utpote qui manet in possessione famæ suæ, retinetque jus possidendi, eaque utendi, adeoque habet extrinsecus, & possidet estimationem illam laudabilem, quam ratio & jura requirunt ad actus legitimos, dignitates &c. cum enim funderetur impedimentum ad ea in privatione famæ tanquam effectus secundarius, quamdiu infamiam hanc non infert, nec illud inducet. Hanc sententiam re ipsa tenet Jason, in l. si quis major. c. de transact. n. 25. Burlat. conf. 14. n. 18. Archid. & Jo. And. in c. felicis. de penis in 610. n. 2. Sanch. de matrim. l. 7. d. 13. n. 1. Azor. tom. 1. l. 8. c. 13. Pass. num. 555. citans Sayr. Molin. Filiuc. &c. contra Felin. in c. cum non ab homine. de iudiciis. num. 10. Imol. in c. felicis. Suar. cit. disp. 48. s. 1. num. 17. in quantum censent teneri talem abstinere ab ordinatione, beneficio, Prælatura acceptandis, à restitucione &c. quantum potest possessione famæ suæ salva & absque manifestatione delicti sui; eò quod pœnæ latæ sententiæ quoad effectus merè privativos, seu non requirentes ad sui executionem actum hominis secum ferant executionem suam, nec indigeant facto alterius, non tamen teneri ad dimittendum beneficium, vel officium jam obtentum, eò quod hic effectus pœnalis sit positivus.

2. Nihilominus cum infamis ipso iure à tempore commissi criminis sit & maneat privatus dominio famæ suæ, accedens dein sententia declaratoria criminis retrahenda est ad tempus commissi criminis, ita ut ab eo tempore, ipso iure nulla sint, & fuerint electiones promotionesque aliæ illius ad beneficia, item actus ab eo gesti (exceptis ab eo actis ratione publici officii seu jurisdictionis; hæc enim sustinentur ut legitime gesta in gratiam communis boni ex l. Barbarius. ff. de off. prætor. Suar. loc. cit. Pass. num. 554.) item ab eo tempore censendus sit privatus esse beneficiis habitibus, eorumque fructibus, ut vel sic pœna infamæ ipso iure lata effectum hunc habeat, ne aliàs nullum habens non distingueretur à pœna non lata ipso iure, sed solum ferenda, Suar. loc. cit. n. 16. Sanch. in sum. l. 2. c. 26. nu. 1. Azor. p. 1. l. 6. c. 13. post q. 8. ad 7. Pass. n. 553. citans Angel. Perusin. in auth. de incestis nupt. n. 5.

*Questio 343. Num igitur ex delicto famoso, seu ex infamia facti, dum de cetero delictum non est notorium nec notorietate juris ( hoc est Ordine iudiciario comprobatum & sententiatum, vel confessum in iudicio ) nec notorietate facti ( hoc est per evidentiam rei, quæ aliqua tergiversatione velari non possit ) incurratur irregularitas?*

**R** Espondeo: ex nullo delicto, etiamsi sit enorme & publicum ( quod qualiter à notorio distinguatur, vide supra ) per quod delinquens sit publicè infamis ( nisi fortè sit ex iis, pro quibus in specie à iure lata est irregularitas, quale v.g. est homicidium ) delinquens est infamis infamia juris aut irregularis. habetur. c. fin. de tempor. ordin. ibid. Gl. c. ex tenore. t. eod. ibid. Barb. n. 3. & exprefsius. c. fin. de cohabit. Sayr. de Cens. l. 7. c. 12. n. 14. Navar. c. 25. n. 76. Garc. cit. c. 8. n. 64. Pass. n. 559. &c. unde jam licet quodlibet mortale diffamatum gignat infamiam facti, & hæc irregularitatem, quatenus talis ante pœnitentiam non est dignus promoveri ad Ordines & ministeria Ecclesiastica, non tamen hæc infamia parit irregularitatem propriè dictam, quæ per modum impedimenti ex se perpetuè à iure inducti, arceat ab actibus legitimis; sed solum naturaliter impedit propter dictam indignitatem, quod impedimentum, quia per pœnitentiam removeri potest, ut constat ex cit. c. fin. ex se temporale est.

*Questio 344. An ex crimine saltem enormi & digno depositione, seu cui in iure statuta est pena depositionis notorio tantum per evidentiam facti, cui de cetero statuta non est in specie pena irregularitatis, incurratur infamia juris, & consequenter irregularitas propriè talis, quæ per pœnitentiam non tollitur, sed eget dispensatione?*

**R** Espondeo negativè: scilicet tale crimen evidentia rei notorium infamare quidem naturaliter, sed non simpliciter, civiliter canonicè seu legaliter per respectum ad effectus legales ratione notorietatis, nisi quoque sit notorium in iure, & quidem media sententia iudicis, de quo paulò post Gl. & Innoc. in c. testimonium. de testibus. Abb. in c. inquisitionis. de accusat. n. 2. Sylv. v. infamia. n. 11. Jul. clar. l. 8. sentent. s. ult. q. 21. n. 1. Suar. cit. d. 48. s. 2. n. 6. Laym. l. 1. de irreg. c. 4. num. 10. Pass. n. 562. & seq. citans plures alios contra Navar. c. 27. n. 248. Valent. to. 2. d. 7. q. 19. p. 3. s. 5. Sayr. loc. cit. n. 12. Sanch. opusc. t. 2. c. 2. dub. 18. qui tamen sic limitat, ut adlit quoque infamia de perseverantia in crimine. Ratio est, quia infamia consequens crimen notorium extra iudicium temporalis est, & infert impedimentum temporale, quod & quam removel pœnitentia. Responso sumitur ex cit. c. testimonium. c. nunquam. d. 56. c. si duo. 35. q. 1. Unde jam clericus notoriè concubiniarius, vel adulter, post peractam sufficientem pœnitentiam, vitæque emendationem absque dispensatione celebrare poterit, aliæque præstare; licet enim tales antiquitus suspensi fuerint ipso facto. Sylv. v. concubiniarius. q. 5. Covar. in c. si furiosus. apud Pass. n. 565. tamen hanc pœnam abrogatam consuetudine, testantur Laym. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 4. num. 11. Sayr. l. 4. c. 15. num. 24. Mediu. Sor. Suar.

Suar. alitque apud Pass. loc. cit. Porro quanta requiratur & sufficiat poenitentia, penes superiores erit arbitrari considerata qualitate personae, delicti, poenitentiae; neque enim universaliter tenet, quod ait Jul. Clar. infamiam hanc purgari emendatione vitae per triennium. Pass. loc. cit. n. 563.

*Questio 345. An & quando ex delicto notorio notoreitate juris ( accipiendo in praesente hanc notoreitatem tantum pro eo, quod quis ex delicto sit in iudicio condemnatus ) inducatur infamia juris, & irregularitas proprie talis?*

**R**espondeo: tunc, quando quis ex delicto commisso dolo malo ( qui juxta Sylv. v. culpa, n. 1. est machinatio, calliditas, fallacia ad decipiendum alium adhibita ) per iudicem ordinarium damnatur poenam ordinariam per sententiam definitivam, quae transeat in iudicatum, Pass. n. 574.

2. Ita ut non pariat infamia juris simpliciter aut irregularitas, primo si delictum sit commissum sine dolo, etiam ex ignorantia crassa. c. infames. 3. q. 7. l. 4. ff. de his, qui notantur infamia, Sanch. opusc. l. 6. c. 3. dub. 6. n. 14. Pass. num. 569. citans plures alios. Secundo si damnatus non sit sententia iudicis ordinarii, sed arbitri. l. quid ergo. ff. de his, qui not. infam. Abb. ad cit. c. testimonium. Sylv. v. infamia, q. 5 n. 8. Sanch. loc. cit. Pass. n. 570. Tertio si damnatus non sit sententia definitiva, sed data solum in contumaciam, haec enim non infamat, Molin. tr. 4. d. 9. num. 5. Jul. Clar. §. fin. q. 44. & 72. apud Pass. loc. cit. Sufficiat verò ad infamandum sententia definitiva ex iudicis indubitatis seu praesumptionibus, cum haec interim transeat ad effectum executionis. Menoch. l. 1. praesumpt. 96. Quarto si sententia non transeat in iudicatum, eò quod fuerit interposita appellatio, Pass. n. 571. ubi tamen à iudice, ad quem fuit appellatum confirmata fuit prior sententia, sit retroactio ad diem sententiae. Molin. loc. cit. n. 4. Ugol. de irreg. c. 60. §. 3. Quinto si poena sit severior ordinaria, censetur enim tunc iudex transgressisse super infamia. l. quid ergo. ff. de his, qui not. infam. & ibidem Bartol. Molin. loc. cit. Pass. n. 573. Item si poena fuerit mitior ordinaria ex causa intrinseca, quia scilicet culpa fuit diminuta, nec ei debebatur integra poena ordinaria; tum enim ex vi talis sententiae damnatus non remanet infamis: si poena fuit mitior ex causa extrinseca v. g. quia reus erat insignis artifex. Gl. magna, in cit. l. quid ergo. ibid. Bart. n. 11. Bald. n. 13. Gl. in l. & si severior. c. quibus modis infam. irrog. Pass. n. 572. qui etiam n. 574. ait, limitandam responsionem; uti si in causa, in qua reus agit per Procuratorem damnetur reus, nec is, nec procurator remaneat infamis. Item ex decis. Rota 90, p. 2. apud Caputaquen. Quod non sufficiat ad probandam hanc infamiam, probari aliquem fuisse ductum ad furcas, eò quod quis potuerit esse ad has damnatus sine sententia definitiva. Ac denique, quod hanc infamiam probari nequeat per testes, adeoque opus sit scriptura sententiae juxta Lanfranc. in c. cap. quoniam contra. de probat. n. 72. & ex decis. Rota, quam citat.

*Questio 346. Quid si ergo delictum, pro quo in specie non imponitur à jure infamia sit notorium tantum altera quasi specie notoreitatis juris nimirum per solam confes-*

P. Leuten. Fori Benef. Pars 1.

*sionem rei in iudicio coram iudice legitimo?*

**R**espondeo: hanc notoreitatem juris non sufficere ad inducendam infamiam juris, consequentesque ad illam effectus. Abb. in c. si Clerici. de iudic. Bart. in l. furti. de his, qui not. inf. Sylv. Angel. Armil. v. infamia. Pass. num. 575. contra Navar. c. 25. num. 73. sed nec contrarius est Suar. cit. f. 1. n. 23. cum is, ut patet ex n. 24. loquatur de casu, in quo per legem in specie pro aliquo delicto imponitur infamia ipso jure. Ratio est, quia ad incurrendam infamiam juris ex notoreitate delicti jura requirunt sententiam iudicis. l. 1. de his, qui not. infam. c. infames. 3. q. 7. c. vestra de cohabit. Quod autem c. questum. tit. eod. inter modos notorii ponatur etiam notorium per confessionem in iudicio, nil obstat, cum ibi sermo non sit de infamia incurrenda, sed de obligatione vitandi concubinarium sacerdotem, qui ut jure antiquo suspensus esset, sufficiebat etiam solum notorium facti, cum tamen nunc ob Extravag. ad evitanda, ad hoc ut teaneantur fideles vitare ligatum censuram, requiratur sententia declaratoria censuram, ita terè Pass. loc. cit.

*Questio 347. Ex quibus poenis, ad quas quis per sententiam iudicis damnatus fuit ob culpam, & quando incurratur infamia juris, & irregularitas?*

**R**espondeo ad primum: non ob poenam pecuniariam, sed corporalem, sive ea sit mortalis. l. capitulum. ff. de poenis. sive damnatio ad opus publicam, v. g. in metallum. l. ead. sive exilium, etiam temporale. l. Imperator. ff. de postul. sive damnatio ad Tiremes. Barb. de off. Episc. alleg. 43. num. 15. Tusc. v. infamia concl. 111. num. 5. Farinac. q. 142. num. 165. Clar. q. 67. §. fin. Pass. num. 578. citans plures alios contra Ricc. decis. Cur. Neapol. decis. 119. Homobon. volum. 1. p. 4. respons. 158. quorum sententiam probabilem putat Diana. p. 4. tr. 2. resol. 83. successit enim damnationi ad metalla, & deportationi. Abb. in rub. de testam. n. 4. Molin. cit. à Pass. num. 577. Clarum q. 23. sive Bannum ( sive simplex illud sit, sive capitale. Bart. in l. amissum ff. de cap. diminut. Sylv. v. bannitus. n. 4. non tamen Imperiale, cum detur, non per sententiam definitivam, sed per modum medicinalis sententiae ad tollendam contumaciam. Bart. loc. cit. sive exauctoratio seu privatio militiae. ff. de capt. diminut. l. 2. sive depositio ab officio. l. aut damnatum. ff. eod. & l. si severior. c. eod. Item in iure can. depositio vel degradatio. Abb. in c. cum te. de sent. & re iudic. nu. 20. Sayr. de cens. l. 5. c. 22. n. 10. Et depositio à beneficio Gl. in c. licet Heli. v. infamis. de simon. Host. ibidem. Quamvis de hac poena depositiois dubium esset, utrum infamet praesens qualitate delicti, dicat Pass. num. 579. depositio nem autem ab Episcopatu, Ordine, vel benef. ideo infamare, quia non fit, nisi ex gravissimis delictis. Abb. & Sayr. ab eo citati.

2. Respondeo ad secundum, ut poenae hae per iudicem latae inducant infamiam juris, requiritur primo, ut sententia sit lata cognita causa ob crimen ex dolo procedens, cap. infames 3. q. 7. Pass. n. 590. Secundo, ut damnatio ad talem poenam fiat in iudicio iusto & legitimo (sufficit tamen ut quis per sententiam interlocutoriam damnatus fuerit ad eas poenas corporales; sic enim adhuc

l. 2

poena

pœna inflicta est notoria in jure. Pass. num. 581.) et si contra aliquem prætendatur hæc infamia, debet de justa sententia constare, & non sufficit probari per testes eam latam esse, nec sufficit probari ductum aliquem ad furcas, si sententia non producat. Barb. cit. alleg. 43. num. 16. ex Lanfranco supra. Tertio, ut sit notorium, pœnam esse latam ex famoso delicto notorio, non verò ex suspitione & præsumptione tantum, sive ut quis damnatus sit de crimine, & non ut suspectus tantum de crimine, licet per hoc, quòd quis publicè sit pœnitentia-tus ob suspitionem criminis famosi, v. g. hæresis, dum causa hujus suspitionis fuit publica, incurra-tur infamia facti.

*Questio 348. An igitur damnatus ad pœnitentias solennes ex crimine famoso sit infamis, & irregularis, ita ut peracta pœnitentia maneat irregularis?*

**R**espondeo affirmativè. Barb. loc. cit. n. 6. Lavor. de elect. c. 16. n. 114. Alterius de cens. to. 2. d. 16. de suspens. c. 1. Majol. de irreg. l. 3. c. 2. num. 4. Pass. n. 583. quamvis hic dicat pœnitentiam publicam non semper infamare.

*Questio 349. Num ex delictis, pro quibus in specie lata est infamia juris ipso jure incurrenda notorius per evidentiam facti incurratur irregularitas, teneaturque talis in conscientia se habere ut irregularem, & abstinere ab actibus legitimis ante sententiam declaratoriam judicis?*

**R**espondeo negativè. Pass. n. 586. si enim confiscatio bonorum temporalium, etiam ipso jure lata, licet delinquentem priver bonorum dominio, non tamen in effectu eum spoliat, nisi præcedat sententia, multò minus infamia ipso jure lata publicè, civiliter & legaliter spoliabit eum fama ante sententiam, etiam declaratoriam criminis. Nec obstat, quòd ubi delictum ita notorium est, ut nulla tergiversatione celari possit, delinquens jam amisit famam suam, seque ea spoliavit. Nam ut bene Pass. loc. cit. vel sic amisit eam quasi naturaliter, ad libitum tamen per pœnitentiam recuperabiliter; unde nec in perpetuum est exclusus ab Ordinibus & dignitatibus: cum interim infamia legalis priver fama irrecuperabiliter, dejiciendo à statu reputationis, & honoris in perpetuum. Neque obstat c. *quisitum, de temp. ordin.* dum enim dicitur sacerdotes peccantes non debere impediti ab exercitio Ordinis, nisi vel ob homicidium, vel ob crimina ordine judiciario comprobata, aut aliàs notoria: tò *alias notoria* non importat notorium facti, sed juris; innuitur enim omnis modus seu species notorii juris, consurgens vel ex testium depositione, vel ex indiciis indubitatis, vel ex confessione rei, ita tamen, ut licet ex his ipsis jam crimen habeatur notorium, respectu judicis, ut is sententiet, respectu tamen populi, & ad effectum incurrendi infamiam apud populum spoliandique aliquem in effectu perpetuò fama sua, semper complementum notorii habeatur ex sententia transiente in judicatum. de quo vide Pass. n. 587. & 588. Sed & dato dictas particulas extendi ad notorium facti, adhuc nihil contra responsionem, quia cit. c. non habetur pœna ipso jure lata, sed solum ferenda, dum dicitur, quòd sint impediend.

*Questio 350. Num accusatus in judicio, non sententiat, sit per hoc infamis, & ideo ineligibilis?*

**R**espondeo primò talem nequidem per hoc infamatum infamia facti, nisi talis defamatus jam esset ex probabilibus motivis apud viros graves & bonos. Hof. & Jo. And. in c. *meminimus, de accusat.* Felin. in c. *omnipotens, t. eod.* Barb. cit. alleg. 43. n. 14. Garc. p. 7. n. 6. Azor. p. 2. l. 6. c. 7. q. 4. Pass. num. 591.

2. Respondeo secundò: Licet talis accusatus esset infamis infamia facti, adhuc promotio talis non esset ipso jure nulla; nam c. *laici d. 33, c. ult. de rest. c. omnipotens, de accusat.* aliisque similibus juribus dicitur solum, quòd accusati promoveri non debeant; non autem quòd promotio talis sit ipso jure irrita. Quin & ubi electus acquisivit jus ex electione, non potest ex infamia ista facti cassari electio, nisi post factam inquisitionem de qualitate infamia, & veritate delicti, an fuerit confessus, vel convictus notoritate facti, aliisque probationibus sufficientibus ad condemnandum, vel saltem cassandam electionem. Pass. num. 395. in c. *tantis, dist. 81.* vide Eundem, c. 33. de elect.

3. Respondeo tertio: quasi per compendium jam dictorum de infamia: infames itaque infamia facti ex delicto etiam notorio non debent eligi, electio tamen eorum non est ipso jure irrita, licet sit cassanda, dum sufficienter constat de delicto. Infames infamia juris, si non sunt declarati per sententiam, licet non debeant eligi, electio tamen eorum non est irrita ipso jure, & si confirmetur, antequam electus decernatur infamis, electio rectè est confirmata, licet delinquens juxta conditionem delicti postea puniri possit, etiam privatione dignitatis. Sed si infamia est lata sententiæ, electio infamis est ipso jure nulla, quamvis ante declarationem sit tolerata ab Ecclesia, & ideo acta per talem electum, & confirmatum valent ex titulo publici officii; sed per subsequenter declarationem criminis, infamantis ipso jure ruit electio & confirmatio, irritaque erunt omnia electi acta privata, & non proveniente ex officio. Sed si quis infamis eligatur post sententiam declaratoriam criminis, cui annexa est infamia ipso jure, electio prorsus nulla est, & non tolerata, & omni effectu carens, ita ferè verbotenus Pass. n. 595.

### PARAGRAPHVS III.

#### De Bigamia & servitute impedi- entibus promotionem ad beneficia.

*Questio 351. In ordine ad sequentem conditionem, que est non esse bigamum, quid sit, & quotuplex bigamia?*

**R**espondeo ad primum: est reiteratio nuptiarum consummatarum, seu divisio carnis in plures successivè uxores, inducens irregularitatem non ob culpam (licita enim est trigamia. c. *aperiatur* s. 1. q. 1. & nec Christus septemviram damnavit, ut inquit Zoëf. ad tit. de bigamis non ordin. n. 1.) Sed quia tale secundum matrimonium con-

con-